

Успішний енергоменеджмент у громадах України

Малі громади зменшують споживання енергії у своїх громадських будівлях за підтримки місцевих постачальників послуг з енергоефективності

Виклики: Малі громади з великими проблемами

Рівень енергоспоживання в Україні є надзвичайно високим у порівнянні з країнами Європейського Союзу. Від цього потерпають, насамперед, малі громади, в яких витрати на енергію – друга за розміром стаття у бюджеті після витрат на оплату праці. Причиною цього є застарілі системи енергопостачання та залежність від імпорту дорогих енергоносіїв.

До найбільш енергоємних громадських установ належать понад 1000 українських лікарень. Деякі з них витрачають на енергоносії до 20 відсотків свого бюджету. А від цього страждає, насамперед, якість надання медичних послуг: лікарні не можуть закуповувати важливі медичні товари у достатній кількості. Проте малим містам і лікарням часто не вистачає фінансових ресурсів та кваліфікованого персоналу для здійснення необхідного ремонту. Без енергоменеджера їм бракує фахових знань, щоб підготувати проекти для залучення фінансування, а також надати достовірні

Назва проекту:	Енергоефективність у громадах II
Замовник:	Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ)
Виконавець:	Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH
Політичний партнер:	Міністерство розвитку громад та територій України
Територія діяльності:	Україна
Тривалість:	05/2017 – 06/2020
Контакти:	Рікардо Кюльхайм / ricardo.kuelheim@giz.de

дані щодо енергоспоживання в окремих громадських будівлях. Необхідне індивідуальне консультування для демонстрації громадам можливостей оптимального застосування власного потенціалу й ефективного споживання енергоресурсів.

Наш підхід: Розумне скорочення енергоспоживання і професійні постачальники послуг з енергоефективності

За дорученням Уряду Німеччини GIZ підтримує громади України у системному і широкомасштабному заощадженні енергії, демонструючи наявні можливості для економії у громадах та конкретні заходи для реалізації за результатами всебічного аналізу витрат і переваг. Особлива увага приділяється лікарням. Завдяки тренінгам і консультаціям працівники громад та лікарень дізнаються більше про переваги, можливості та інструменти енергоменеджменту. Вони вивчають, де саме споживається надлишкова енергія та за допомогою яких технологій можна зменшити таке споживання. Окрім передачі фахових ноу-хау, GIZ заохочує до ефективного використання енергії та навчає управління проектами.

Під час тренінгів партнери проекту вивчають нові підходи до енергоменеджменту

Разом з органами місцевого самоврядування до проєкту залучені також і сторонні постачальники послуг з енергоефективності, а саме аудиторських й інженерно-будівельних. На тренінгах вони навчаються проводити енергоаудити та модернізувати будівлі за міжнародними стандартами, включаючи планування, підготовку та реалізацію заходів. Підвищуючи якість надання своїх послуг, вони допомагають громадам заощаджувати енергію і кошти. Крім того, проєкт підтримує налагодження співпраці між громадами, лікарнями та постачальниками послуг з енергоефективності, що забезпечує професійне планування та впровадження заходів з енергоефективності. Громадяни виграють від санації громадських будівель, зокрема, завдяки отриманню добре опалюваних кімнат у школах та лікарнях. Водночас міста можуть інвестувати кошти, заощаджені на енергоспоживанні, в альтернативні послуги заради добробуту всіх своїх мешканців.

Українські фахівці вивчають новітні технології опалення у громадських будівлях

Під час навчання учасники активно обговорюють аспекти енергоменеджменту у малих містах

Святослав Павлюк: „Малі громади вчаться правильно користуватися послугами“

Святослав Павлюк, виконавчий директор асоціації «Енерго-ефективні міста України», добре знайомий з діяльністю проєкту «Енергоефективність у громадах II» і розповідає:

„Впровадження такого проєкту є дуже важливим для України. Проєкт надає підтримку не лише малим громадам, яким до цього не приділялася достатня увага у рамках міжнародних

Наші результати: 20 громад – це лише початок

Перші 20 міст за підтримки проєкту вже створили муніципальну систему енергоменеджменту і отримали скорочення енергоспоживання до десяти відсотків щороку. На початку 2020 року понад 300 відповідальних за питання енергозбереження працівників муніципалітетів та лікарень взяли участь у тренінгах та навчальних поїздках та ознайомилися з кращими практиками енергоменеджменту. Міста-партнери та понад 100 лікарень отримують професійне обладнання та вимірвальні прилади для моніторингу енергоефективності. Крім того, понад 100 зовнішніх постачальників послуг – таких як інженери, енергоаудитори та енергоменеджери – пройшли додаткове навчання: вони дізналися більше про енергоефективну модернізацію будівель і тепер, зі свого боку, піклуються про економію енергії у громадах та лікарнях. Крім того, органи влади та лікарні мають можливість отримати гранти на зовнішні послуги, такі, наприклад, як енергетичний аудит та розробка техніко-економічного обґрунтування.

У рамках проєкту GIZ підтримує Асоціацію міст України, яка створила регіональні мережі енергоменеджерів у трьох регіонах. Представники 46 громад регулярно зустрічаються, щоб обмінятися досвідом та вчитися один у одного та у експертів. Крім того, спеціально розроблена онлайн-платформа MICTO EM об'єднує інформацію про муніципальний енергоменеджмент та практичний досвід різних міст. Громади та постачальники послуг користуються матеріалами, вебінарами та онлайн-курсами, що розміщені на даній платформі. На початок 2020 року вже 57 громад та 55 компаній були активними користувачами платформи.

програми технічної допомоги, але й робить крок уперед, сприяючи розвитку нових локальних ринків: постачальники послуг з енергоефективності проходять навчання, створюються нові робочі місця, громадські будівлі стають комфортнішими, а громади отримують нижче енергоспоживання. У результаті, малі громади мають впровадити професійні системи енергоменеджменту та навчитися правильно співпрацювати з місцевими постачальниками послуг з енергоефективності.“

Видавець:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Головні офіси GIZ: Бонн та Ешборн

GIZ Україна

Енергоефективність у громадах II

вул. Антоновича, 16Б

01004 Київ, Україна

T +380 44 594 07 63

F +380 44 594 07 64

I www.giz.de/ukraine-ua

Місце та рік публікації: Київ, 05/2020

Дизайн: Олеся Літвінова

Фото: стор. 1: © GIZ/The Gate agency (Григорій Веприк), © GIZ/Тетяна Пилипчук; стор. 2: © GIZ/Тетяна Пилипчук, © GIZ/Андрій Панашук

Текст: Штеффі Ньолтінг

GIZ несе відповідальність за зміст цієї публікації.

За дорученням Федерального міністерства економічного співробітництва та розвитку (BMZ)